

ПЕРЕДМОВА

Сьогоднішні діти-дошкільнята народжуються й роблять свої перші кроки як маленькі особистості у світі, який надзвичайно стрімко розвивається, перенасичений інформацією та сповнений різноманітних суперечностей. Такі умови розвитку дитини диктують, своєю чергу, те, що, вперше ступаючи на поріг школи, малюк повинен не тільки мати певну суму інтелектуальних знань, але й володіти необхідними навичками та вміннями (фізичними, соціальними, комунікативними, психологічними тощо). На виховання й розвиток старшого дошкільника, відповідне навчання та практичну їх реалізацію спрямований основний нормативний документ дошкільної освіти — програма «Впевнений старт» (схвалено рішенням колегії МОНмолодьспорту від 01. 03. 2012, затверджено наказом МОНмолодьспорту від 21. 05. 12 р № 604).

Структура вищезгаданої програми відбиває всебічний та гармонійний розвиток особистості дитини, а саме: фізичний, пізнавальний, мовленнєвий, художньо-естетичний.

Окремий акцент у програмі «Впевнений старт» зроблено на ігрову діяльність дітей: адже 5–6-річні малюки навчаються та розвиваються переважно засобами гри, яка, власне, є провідною діяльністю хлопчиків та дівчаток такого віку. Також важливу роль програма надає трудовій діяльності дошкільників, зокрема, формуванню відповідального ставлення до праці, дбайливого відношення до порядку, особистої гігієни; вихованню бажання брати участь у суспільно-корисній праці; навчанню основних умінь самообслуговування тощо. Ці завдання мають реалізовуватись вихователем у повсякденному житті дошкільників під час їхнього перебування в дитячому садку.

Працюючи з дітьми за програмою «Впевнений старт», педагогу важливо й необхідно правильно, раціонально спланувати виховну та навчальну роботу, щоб зробити її результати максимально ефективними.

У реалізації таких непростих завдань вихователям має допомогти запропонований методичний посібник.

Ця книга містить практичні поради щодо організації календарного планування зі старшими дошкільниками. Матеріал збірника поданий у вигляді конкретизованих таблиць:

- «Розклад навчальної діяльності»;
- «Річний блочно-тематичний план роботи зі старшими дошкільниками»;
- «Перспективний план організації розвивально-виховної зайнятості дітей»;
- «Планування на кожен день».

Зміст методичного посібника викладено відповідно до основних рекомендацій та вимог програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт».

У збірнику знайшли відображення різні форми та методи роботи, спрямовані на підготовку дитини до школи: її навчання, виховання, соціально-психологічне формування, особистісне становлення тощо.

Сподіваємось, що запропонований посібник стане настільною книгою для вихователя старших дошкільників, що ця книга стане в пригоді багатьом педагогам, які працюють з 5–6-річними дітьми, і допоможе їм дати своїм вихованцям знання, потрібні дітям для подальшого навчання в школі.

Одним з підрозділів трудової діяльності («Праця в природі») є «Ручна (художня) праця», що також відносяться до художньо-естетичного розвитку дітей. Розробки занять з цього розвитку увійшли до посібника «Художньо-естетичний розвиток майбутнього першокласника. Образотворче мистецтво» (автори М. Л. Кривоніс, Л. О. Дроботій, вид-во «Ранок», 2014 рік. — 208 с.)

БЕРЕЗЕНЬ

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗВИВАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ ДІТЕЙ

Тема тижня «Мамина ласка, мамині руки»

День	Напрями та форми роботи	
Понеділок	<p>Фізичний розвиток Рухливі ігри «Не замочи ніг!», «Піжмурки», «Жартівливі шикуння». Рухові вправи «Весела гра в хованки». Фізкультхвилинка «Є турбота в сонця». Бесіда «Як мама піклується про мое здоров'я»</p>	<p>Пізнавальний розвиток (ознайомлення з довкіллям) Ознайомлення з укр. прислів'ями про маму. Дидактичні ігри «Яка моя мама?», «Ми — мамині помічники». Слухання вірша А. Костецького «Все починається з мами». Обговорення. Розгляд добірки сюжетних малюнків «Мама і діти». Психологічний практикум «Добре чи погано?»</p>
Вівторок	<p>Художньо-естетичний розвиток (музична діяльність) Слухання п'єси В. Моцарта «Коліскова». Бесіда за прослуханим муз. твором. Вивчення пісні «Пісенька про маму» (муз. А. Філіпенка, сл. Т. Волгіної). Хоровод «Подоланочка». Музична гра «Ладки з Васильком»</p>	<p>Мовленнєвий розвиток Мовні ігри «Легідні словечка», «Разом із мамою», «До маминого свята», «Зовнішність мами» (побудова слів із двома граматичними основами). Робота зі скоромовкою «Моя мама маму має» (В. Гринько). Складання сюжетної розповіді «Мамин день». Артикуляційна гімнастика «Мамині справи». Слухання й обговорення оповідання В. Сухомлинського «Спійть, мамо, спійть...»</p>
Середа	<p>Фізичний розвиток Рухливі ігри «Знайди і промовч», «Заборонений рух», «Пташки і пташенята». Рухові вправи: стрибки вперед із гімнастичної лави; кидання м'яча обома руками знизу в кільце (1,5 м від землі). Гра-пантоміма «Професія моєї мами». Пальчикова гра «Не плач, лялечко моя»</p>	<p>Художньо-естетичний розвиток (образотворча діяльність — ліплення, аплікація) Розгляд добірки малюнків «Квіти весняні». Творча гра «Я — маленький пролісок». Виконання аплікації «Букет пролісків для мами». Виставка дитячих робіт. Презентація</p>

День	Напрями та форми роботи	
Четвер	<p>Художньо-естетичний розвиток (музична діяльність) Виконання пісні «Пісенька про маму» (муз. А. Філіпенка, сл. Т. Волгіної). Хороводи «Ой минула вже зима», «Заплетемо шума» (укр. нар. мелодії). Музична гра «Поспішайте до мене» (мел. В. Верховинця). Гра на дитячих муз. інструментах «Вийди, вийди, сонечко»</p>	<p>Пізнавальний розвиток (логіко-математична діяльність) Логічні ігри «Що спершу, а що потім?», «Що бере мама і для чого?», «Дві мами і дві доньки». Математичні задачки «Мама скуповується». Математичні ігри «Покажи, де мама», «Визнач форму маминих речей», «Полічи і скажи». Фізкультхвилинка «Допомога мамі»</p>
П'ятниця	<p>Ігрова діяльність Гра-роздум «Чому маму порівнюють із сонечком?». Творчі ігри «Якби я став чарівником», «Коли мами були маленькими». Гра-конкурс читців «Віршики про маму». Гра-драматизація «Міні-сценки про маму»</p>	<p>Художньо-естетичний розвиток (образотворча діяльність — малювання та конструювання) Розповідь вихователя «Портретний жанр живопису. Види портретів». Розгляд картин портретного жанру (М. Пимоненко «Портрет сина художника», В. Васнецов «Альонушка» та ін.). Бесіда «Матусина врода». Виконання предметного малюнка «Портрет моєї мами». Виставка, презентація дитячих робіт</p>

Тема тижня «Тепло сімейного вогнища»

День	Напрями та форми роботи	
Понеділок	<p>Фізичний розвиток Рухливі ігри «Квачі парами», «Не наступи», «Серсо». Рухові вправи: ходьба перемінним кроком, вправи з м'ячем. Фізкультхвилинка «Я люблю свою родину». Піший перехід по житловому масиву свого мікрорайону («Де живуть наші родини?»)</p>	<p>Пізнавальний розвиток (ознайомлення з довкіллям) Розповідь педагога «Чому так кажуть?». Дидактичні ігри «Запитання — відповідь», «За що я люблю свою родину?». Робота з укр. прислів'ями про родину. Слухання вірша К. Перелісної «У Галюсі є матуся». Обговорення</p>
Вівторок	<p>Художньо-естетичний розвиток (музична діяльність) Співаночки «Дибидиби»,</p>	<p>Мовленнєвий розвиток Мовні ігри «Чиї речі?», «Кличемо усю родину».</p>